

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Kupiec lwowski p. *Karol Schubuth* ofiarował na wsparcie pogorzalców *Kołomyi* 20 złr. 60 c. w. a. na ręce tamtejszego komitetu pogorzalców.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Minister stanu nadał opróżnioną przy c. k. wyższe jszkole realnej we Lwowie posadę nauczyciela umieszczonemu przy tym zakładzie nauczycielowi c. k. niższej szkoły realnej w Tarnopolu *Piotrowi Zdziarskiemu*.

Ministerstwo stanu dozwoliło w porozumieniu z innymi interesowanymi ministerstwami mechanikowi *J. Novotnemu* w spółce z *L. Krczka* mechanikiem, *J. Hahn* maszynistą, *K. Bureszhem* slusarzem, *K. Pannozem* kotlarzem, *E. Teisingerem* maszynistą i *W. Dostraszilem* maszynistą, założyć fabrykę maszyn na akcye pod nazwą „pierwszej prąskiej fabryki maszyn na akcye“.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 3. lutego.

Pruska Prov. Corresp. powiada o odbytem w Altonie zgromadzeniu ludu, że sprzeciwia się ono oczwiescie stanowisku i powadze rządu austriackiego w Holsztynie, jak również i prawom, jakie Austria i Prusy uzyskały traktatem wiedeńskim. Takie wypadki — powiada — i w ogóle postępowanie rządu holsztyńskiego, muszą obudzać wątpliwość, czy Austria pojmuje należycie swoje prawa wypływające z konwencji gasteinskiej.

Dziennikowi *Debatte* donoszą za rzecz pewną, że konwencja między Francją i rządem papieżkim względem korpusu wojska, który ma być zwerbowany we Francji do służby papieżkiej, została już zawarta. Tymczasowo wystawiono tylko jeden batalion w sile 1200 ludzi. Wchodzą do niego po największej części żołnierze, którzy odbyli już dwu- lub trzyletnią służbę; oficerowie są również Francuzi, i wszystkim zabezpieczony został powrót do armii francuskiej. Komendant armii mianuje Papież. Wербunkiem zajmował się pułkownik Ceylon, który był w r. 1849 szefem francuskiego sztabu jeneralnego w Rzymie. Korpus ten stanie już w marcu kompletny w Rzymie. Z doniesienia tego widać, że Francja stara się usunąć wszelkie wątpliwości, wywołane konwencją wrześniową. Jeszcze wyraźniej okazuje się to usiłowanie Francji z ogłoszonej teraz depeszy francuskiego posła we Florencji do ministra Drouyna. Wspomina ona bowiem całkiem jasno o utrzymaniu zupełnej władzy monarchicznej Papieża w teraźniejszej jej rozciągłości, i podług wszelkiego prawdopodobieństwa nie myślą w Paryżu o odstąpieniu od tej polityki.

Niektóre dzienniki upatrują krok naprzód ku uznaniu Włoch w tej okoliczności, że jeneralny konsul szwedzki w Tryeście, któremu dotąd powierzono było pełnienie obowiązków konsularnych dla poddanych sardyńskich, teraz przypuszczony został do zastępowania w właściwych władzach austriackich interesów prywatnych osób należących do państw, które do nowego królestwa włoskiego wcielone zostały.

Pod tym względem tę tylko wzmiankę zrobić musimy, iż według powszechnego prawa publicznego konsulowie nie mają żadnego charakteru międzynarodowego. Obrona interesów handlowych i prywatnych poddanych obcych państw nie należy do zakresu polityki, ale jest kwestją opieki prawa, której się w Austrii nikomu nie odmawia, ani nie utrudnia. Ułatwienie zaś związków i interesów handlowych rząd austriacki uważa za jedno z głównych zadań swoich, jak to fakt powyższy okazuje.

W Holandyi nie skończyło się jeszcze przesilenie gabinetu. Król przyjął dymisy ministrów *Thorbecke* i *Ollivier*, i poruczył ministrowi kolonii, panu *Fransen van der Putte* złożenie nowego gabinetu.

Rząd hiszpański oświadczył w senacie, że chce zaprowadzić oszczędzenie w budżecie, ale nie myśli ani zmniejszać armii ani też zmieniać jej organizacyi.

Rząd hiszpański łagodnie obchodzi się z powstaniem, co bardzo silnie przemawia za tem, że się czuje być bezpiecznym. Wiadomo wprawdzie, że kilku podoficerów załogi usiłujących wywołać powstanie rozstrzelano, a innych wysłano do osad na wyspy Filipińskie, ale powstańcy stanu cywilnego otrzymali ułaskawienie pod warunkiem, jeżeli w ciągu czterech dni wrócą do domu i zameldują się.

Wiadomość o pojawieniu się *chileńskich statków korsarskich na wodach hiszpańskich* potwierdza się. Podług doniesienia Mo-

nitora paryzkiego pojawiły się dwa takie statki u wybrzeży Hiszpanii, i rząd hiszpański wysłał fregatę „*Izabelle*“ dla ich ścigania. Równoczesne wiadomości z Brazylii donoszą, że Chilenci zabrali pod Colpeanibo drugi już statek hiszpański, mianowicie barkę „*Domingie*“.

Adres *rumuńskiej izby deputowanych* złożony był księciu przez całą izbę. Adres ten pochwała w zupełności i gorąco, tak jak adres senatu, wszystkie kroki księcia, w których izba przyrzeka mu iść w pomoc. Książę odpowiedział wzywając izbę, aby mu dopomogła do podniesienia finansów przez ścisły rozbiór budżetu i rozchodów publicznych. Przemowa księcia przyjęta była oklaskami.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 2. lutego. Jego Excelencya c. k. Namiestnik komenderujący generał fml. baron *Paumgarten*, powrócił wczoraj wieczornym pociągiem kolei z Wiednia do Lwowa.

Kraków, 1. lutego. (Przejazd Jego Excel. Namiestnika.) *Krak. Ztg.* donosi: Jego Excel. p. Namiestnik i komenderujący generał Galicji fml. baron *Paumgarten* przybył dzisiejszym pociągiem porannym w powrocie z Wiednia do Krakowa. U dworca kolei składali mu swoje uszanowanie wysoka jeneralityca, szef c. k. komisji namiestniczej p. *Merkl* i radzca nadworny hr. *Cavriani*. Po krótkim pobycie udał się Jego Excel. w dalszą podróż do Lwowa.

Wiedeń, 31. stycznia. (Nowiny dworu.) Ich król. MM. Książęta wirtembersey *Wilhelm* i *Mikołaj* przybyli tu przedwczoraj z Hiszpanii i wysiedli w hotelu pod „*Cesarzowa Elżbieta*“. Na cześć ich przybycia była wczoraj u Arcyksięcia *Albrechta* wielka uczta, na której prócz nich byli także obecni Książę wirtembergski *Filip* i bawiający tu Arcyksiążęta.

Przedwczoraj po południu o godzinie 5tej była u Księcia *Modeńskiego* uczta, na której znajdowali się Arcyksiążę *Karol Ludwik* z małżonką, Arcyksiążę *Ludwik Wiktor* i Arcyksiążę *Rainer* z małżonką.

Arcyksiążę *Józef* i jego małżonka powrócą dopiero z końcem lutego z *Botzen* do *Lincu*. — W. Książę *Oldenburgski* odjechał przedwczoraj.

(Wiadomości bieżące.) Rosyjski poseł hr. *Stackelberg* udał się do *Pesztu*, dokąd także ambasada pruska wysłała hr. *Galena*.

(O pobycie Najjaś. Państwa w Węgrzech) przynosi Gazeta Wiedeńska następujące doniesienia telegraficzne:

Buda, 31. stycznia. Wczoraj przyjmowała pierwsza ochmistrzyni dworu hrabina *Königsseg*, a dzisiaj jest recepcya u Jej Mości Cesarzowej. O godzinie 6tej po południu będzie obiad, na który zaproszone są tylko osoby najwyższej swity. W sobotę bal u dworu.

(Austriacki korpus ochotników dla Meksyku.) Na kilkakrotnie do Gazety wiedeńskiej nadsyłane zapytania względem uzbrojenia nowego korpusu ochotników do Meksyku oznajmia ta gazeta na podstawie pewnych wiadomości, że odnoszące się do tego układy będą wkrótce ukończone, i przyrzeka ogłosić niezwłocznie ich rezultat w swoim czasie. Az do tego czasu uprasza interesowanych, ażeby wszelkie odnoszące się do tego wiadomości z innych źródeł przyjmowali z ostrożnością.

(Zaprzeczenie.) *Wiener Abendpost* pisze: „Pewne wychodzące w Paryżu pismo tygodniowe ogłasza analizę okólnika, który rząd c. k. miał wydać w najnowszym czasie do swoich reprezentantów za granicą, i w którym ma objawiać zdanie swoje w teraźniejszym stanie kwestyi szlezwicko-holsztyńskiej. Jesteśmy upoważnieni oświadczyć, że taki okólnik w ogóle nie istnieje, a zatem i ta analiza nie może zasługiwać na wiarę.“

Peszt, 31. stycznia. Dziś o godzinie 5½ była uczta dworska, na której nie była obecna Jej Mość Cesarzowa, ponieważ o godzinie 6tej jest recepcya u Najjaś. Pani. Spodziewane odwiedziny Ich MM. Cesarstwa na dzisiejszym balu artystów nie nastąpią.

Peszt, 1. lutego. Jego Mość Cesarz ofiarował węgierskiemu stowarzyszeniu artystów kwotę 1000 zł. w. a. — *Magyar Vilag* donosi: Na wczorajszej recepcji przedstawiała baronowa *Sennyey* Najjaśniejszej Pani przeszło 80 dam. Jej Mość Cesarzowa wyszła w towarzystwie 6 dam pałacowych o godzinie 6tej do sali recepcyjnej i rozmawiała przez dłuższy czas z kilkoma damami czysto po węgiersku. Jej Ces. Mość miała na sobie białą węgierską suknię i błyszczący diadem. Recepcya trwała do godziny 7½ wieczorem.

Czynności sejmów krajowych.

Na posiedzeniu sejmku niższo-austriackiego z 30. stycznia toczyła się specjalna debata nad projektem ustawy ku uregulowaniu egzekucji należności pieniężnych zapewnionych dla nauczycieli szkół ludowych. Przy głosowaniu przyjęty został §. 1 bez debaty, §. 2 z poprawką *Schneidera*, ażeby należności wypłacane były nauczycielom z kasy gminnej ratami kwartalnymi z dołu, zaś §. 3 odrzucono większością 27 głosów przeciw 26, przezco została zakwestyonowana cała ustawa. Wniosek *Löschnigga*, ażeby jeszcze

w ciągu tej sesji wniesiony został projekt ustawy względem dalszego istnienia należyłości, płaconych nauczycielom przez dawnych patronów szkolnych bądź w pieniądzech bądź w naturaliach, został poparty i jako samoistny wniosek odesłany do wydziału szkolnego.

Węgierska izba deputowanych uchwaliła na dniu 30. z. m. śledztwo w sprawie wyboru barona Barbaczy'ego. Przy końcu posiedzenia oświadczył prezydent, że dzień przyszłej sesji będzie na kilka dni przedtem oznajmiony.

Posiedzenie sejmku *kroackiego* z 30. z. m. zamieniło się na wniosek wiceprezydenta Suhaja na krótki czas w tajne; chodziło o pogodzenie zdań, ażeby specyjalna debata nad projektem adresu mogła prędzej się skończyć.

W sejmie *wyższo-austryackim* przyjęty został 30. z. m. wniosek komitetu szkolnego względem budowy gmachu gimnazjalnego w Lincu. Na petycję 519 nauczycieli i niższych nauczycieli szkolnych względem polepszenia ich sytuacji i objęcia pensji wdów i sierot na fundusz krajowy przedłożył komitet szkolny wniosek, ażeby wydział krajowy utworzył z grona swego komitet szkół ludowych, któryby na najbliższej sesji zdał sprawę o tem i postawił stosowne wnioski. Izba przyjęła ten wniosek.

Na posiedzeniu sejmku *karyńskiego* z 30. z. m. przydzielona została ustawa względem prawa wodnego osobnemu wydziałowi, wniosek Sterneka względem zaokrąglenia gruntów, jako też wniosek komitetu gościńcowego względem budowy wodnych zostały zatwierdzone, i dodatek do regulaminu budowniczego przyjęto. Przyszłe posiedzenie naznaczono na czwartek.

Sejm *szlaski* uznał na posiedzeniu z 30. z. m. zniesienie regalu propinacji za konieczną potrzebę i polecił wydziałowi krajowemu przedsięwziąć potrzebne rozpoznania. Petentom względem wykonania ustawy o funduszach kontrybucyjnych kazano czekać aż do zaprowadzenia reprezentacji powiatowych.

W sejmie *morawskim* zatwierdzony został 30. b. m. bilans funduszu krajowego z r. 1864 podług wniosków sprawozdawcy. Deputowany Rotter motywował swój wniosek względem wyrażenia życzenia ministerstwa stanu, ażeby berneński techniczny instytut naukowy został zreorganizowany podług zasad politechniki wiedeńskiej. Przyszłe posiedzenie naznaczono na dzień następny.

Dnia 31go z. m. odbyła się pierwsza obrada *komisji adresowej sejmku węgierskiego*. Obrady skończą się na przyszły tydzień, poczem — jak donosi *Idók Tanuja* — nastąpi posiedzenie izby deputowanych, na którym będzie rozdzany na wniosek Deaka drukowany projekt adresu, i dla rozważenia jego odroczy się izba znowu na kilka dni. Debata więc nad adresem rozpocznie się w połowie lutego. Przy dzisiejszej naradzie nie czytano gotowego już projektu, lecz rozpoczęto ogólne dyskusje nad pojedynczymi ustępami mowy tronowej.

Na tajnem posiedzeniu *sejmku kroackiego* z 30. b. m. uchwalono, ażeby trzy istniejące tam stronnictwa wysłały swoich mężów zaufania na *prywatną konferencję*, ażeby mogło nastąpić ogólne porozumienie. Słychać, że ogólne posiedzenia nie będą odbywać się tak długo, dopokąd na prywatnych konferencyach nie pogodzą się zdania co do adresu.

W sejmie *szlaskim* toczyły się 31go z. m. dalsze obrady nad regulaminem budowniczym. Przyszłe posiedzenie naznaczono na na dzień następny.

Na posiedzeniu sejmku *morawskiego* z 31go z. m. wybierano wydziały do wniosku względem przeprowadzenia równości języków, tudzież do wniosku względem reorganizacji technicznego zakładu naukowego. Komitet dla regulaminu budowniczego został nanowo ustanowiony i oddano mu napowrót projekt rządowy. Przyszłe posiedzenie w poniedziałek.

W sejmie *tyrolskim* przyjęte zostały 31go b. m. wnioski wydziału względem zmian w ustawie przemysłowej; również przyjęto wniosek względem wynagrodzenia podatków opłaconych od gruntów potrzebnych pod tyrolską kolej południową.

Francya.

Paryż. 29. stycznia. (*Akta dyplomatyczne w sprawie amerykańskiej i w sprawie włoskiej*.) Pan Drouin de Lhuys powiada w depeszy z dnia 9. stycznia do margrabiego Montholon, w odpowiedzi na depeszę p. Sewarda: Złożywszy odpowiedź tę Cesarzowi, p. Drouin przekonany jest, iż przyczyna różnego zapatrywania się obu gabinetów pochodzi z mylnego pojęcia naszych zamiarów. Po skonstatowaniu, iż Francji nie idzie wcale o urzeczywistnienie myśli jakiejś ambitnej, p. Drouin dodaje, iż dziś egzystuje w Meksyku rząd regularny. Prawy cel naszej wyprawy będzie dopięty. Czyinac zadosyć interesom naszym i godności naszej staramy się o zawarcie z Cesarzem Maksymilianem układów, któreby nam pozwoliły uważać rolę armii naszej w Meksyku jako zakończoną.

W depeszy z dnia 25. stycznia do p. Montholon p. Drouin de Lhuys donosi o rozmowie jaką miał z p. Bigelow. P. Drouin odmówił wszelkiego urzędowego ocenienia kroków Cesarza Maksymiliana, oświadczaając, iż komunikacje udzielone mu przez posła amerykańskiego przyjmuje tylko wprost do wiadomości. Po tem zastrzeżeniu p. Drouin w tonie zwykłej konwersacji zrobił uwagę, iż rozporządzenia Cesarza Maksymiliana są natury czysto administracyjnej, i nie zdają się stanowić przypadku wyjątkowego, który czasem mógłby upoważnić rząd jaki do mieszania się w sprawy sąsiedniego kraju. P. Drouin nie bierze to na seryo, iż Stany zje-

dnoczone mogą nie uznawać rządu de facto Cesarza Maksymiliana, uważając za rzecz śmieszna udawanie się do Juareza, nie może to brać na seryo izby można czeplić się Francji dla wyjścia z kłopotów, że można żądać od Francji wyjaśnień aktów władzy monarchicznej obcego rządu. Wracamy, powiedział p. Drouin, do zasady nieinterwencji i biorąc tę zasadę jako punkt wyjścia naszej postawy, musimy żądać równego jej zastosowania ze względu ze interesa i honor nasz; ufając w duch słuszności, jaki ożywia gabinet washingtonski, oczekujemy od niego zapewnienia, iż lud amerykański podda się prawu nieinterwencji, na które się powołuje, zachowując neutralność w obec Meksyku „Jak mię Pan,“ mówi p. Drouin de Lhuys do p. Montholon zawiadomisz o postanowieniu rządu amerykańskiego w tym względzie, będą mógł donieść Mu o rezultacie negocjacji naszych z Cesarzem Maksymilianem względem powrotu wojsk naszych.“

Depesza barona Malareta z Florencji z dnia 2. stycznia 1866 roku mówi o rozmowie z generałem Lamarmora względem lojalnego wykonania konwencji wrześniowej, o którym to wykonaniu kardynał Antonelli powątpiewa. Generał Lamarmora odrzekł, iż nikt nie ma prawa przypuszczać, iż rząd włoski ma zamiar nie wypełnić zobowiązań jakie przyjął na siebie konwencją wrześniową. Baron Malaret skonstatował w tej rozmowie, iż Francya, podpisując konwencję miała zamiar zapewnienia bytu dwóch osobnych monarchij, papieskiej, ograniczonej na obecne stosunki, i Królestwa włoskiego.

Królestwo Polskie.

Jener. Kor. austr. zamieściła artykuł następujący:

Warszawa, 22. stycznia. Dla poznania reform, jakie w skutek ostatniego ukazu zaprowadzone zostały w organizacyi kościoła katolickiego w Polsce, wypada rzucić okiem na przeszłość. — Po przywróceniu Królestwa Polskiego przez kongres wiedeński, rząd chciał już ukazem z dnia 18. marca 1817 r. uregulować stosunki kościoła do państwa w taki sposób jak ukaz ostatni. Ze zaś ukaz z roku 1817 natrafił na zacięty opór biskupów krajowych, przeto rząd go nie ogłosił i ukaz ten poszedł tak dalece w zapomnienie, iż zdawało się, iż duchowieństwo w samorządzie swym trzyma się jedynie prawa kanonicznego, nawet tam gdzie prawo to w sprzeczności było z ukazem. Gdy się zaś pokazało, że granice dyecezyj Królestwa nie były ściśle oznaczone, bula papieża Piusa VII. z dnia 14. marca 1818 r. uregulowała te granice, oznaczyła liczbę parafij, skład i kompetencję władz duchownych, jak aż do tej chwili egzystowały. — Położenie duchowieństwa polskiego pogorszyło się po powstaniu z r. 1830 i ucisk jaki cierpieć musiało ze strony władz cywilnych nie ustał aż za zawarciem konkordatu z dnia 3. sierpnia 1847 r. Konkordat przyznawał biskupom prawo mianowania i odwoływania według własnej woli członków konsystorza i plebanów. Ze zaś kierunek spraw duchownych powierzony był zawsze osobom wyznania katolickiego, przeto klauzula, że księża mianowani nie mają być osobami rządowi niemiłymi, nie dawała powodu do mieszania się władz świeckich. Biskup był zatem prawie zupełnie niepodległy w nominacyach i odwołaniach, do zakresu władzy jego należących. Ponieważ prawo patronatu utrzymało się w Polsce aż do ostatniego czasu, przeto plebani po wsiach mianowani byli zwykle przez właścicieli ziemskich z terną, przez władzę dyecezyjalną złożonego. Biskup nawet miał prawo zakładać weto przeciwko wyborowi właściciela ziemi, gdyby przeciwko temu wyborowi walczyły ważne zarzuty, miał nawet prawo odwołania z urzędu plebana, który się urzędu tego okazał niegodnym. Co zaś rządu dotyczyło, poprzestawał on na prostej notyfikacyi o wyborze, która częstokroć wcale go nie dochodziła. Duchowieństwo było też zupełnie niepodległe w zarządzie dóbr swych aż do r. 1864, w którym kierunek spraw duchownych przeszedł w ręce księcia Czerkaskiego. Tenże oddalał się zawsze od przepisów konkordatu i wracał do ukazu z r. 1817, znajdując jednak, iż prawo nadzoru z tego ukazu wpływające było niedostateczne, skończył na ukazie z dnia 26. września. Ukaz ten odstępuje zupełnie od konkordatu z Rzymem zawartego, rząd nawet przywłaszcza sobie prawo zamienienia kapituły kolegijskiej w Kielcach bez interwencji Rzymu w kapitułę katedralną, przyznaje sobie prawo uregulowania samoistnie składu innych kapituł, zastrzega sobie prawo mianowania kanoników z własnego ramienia, którzy zajęć mają miejsce wakujące. Jednym słowem nominacje, które dawniej należały do kompetencji arcybiskupa, zależeć będą w przyszłości od zatwierdzenia władzy cywilnej i zaden ksiądz nie będzie mógł być odwołany z posady swej bez zezwolenia władzy cywilnej. Co zaś dotyczy pieczy dusz, prawo patronatu nie zostaje ani zniesione ani uznane, art. 13. powiada po prostu, iż plebani przez władzę dyecezyjalną proponowani, przez rząd zatwierdzeni być mają. Pominiawszy już naruszenia prawa kanonicznego, na przykład co do plebanów, którzy tylko jako administratorowie parafii figurują, pominiawszy świecki zarząd dóbr duchownych, cały ukaz jest tak ciemny i niezrozumiały, iż wymagano będzie całego dodatku wyjaśniającego. Na teraz rząd opanovał władzę, której granice trudno oznaczyć i który mu daje wszelkie środki nacisku. Co zaś dotyczy finansowej strony ukazu, którą tak świetną wystawiono, pewną jest rzeczą, iż tylko część niższego duchowieństwa dozna niejakiego polepszenia swego losu. Wyższe duchowieństwo utraci część swych dochodów, i tak arcybiskup warszawski, który miał dotąd 12.000 rubli dochodu, pobierać będzie tylko 6000 rubli, kiedy prawosławny arcybiskup warszawski do

15.000 rubli pobiera. Zmniejszenie dochodów kanoników, diakonów i t. d. będzie również dla nich jak dla biskupów dotkliwie, a diakoni w podwyższeniu płacy swej do 600 rubli, z 400 jaką dotąd mieli, bardzo niedostateczne będą mieli wynagrodzenie dotychczasowych swych dochodów. Nawet plebani w guberniach radomskiej i lublińskiej, gdzie dobra kościelne za rządu austriackiego i po złączeniu z Królestwem Polskim, nie były nadwężone, nie będą kontenci z nowego uregulowania ich dochodów, tylko w części Polski dawniej przez Prusy zajętej, gdzie dobra kościelne na rząd zabrane zostały, znajduje się pewna część plebanów w położeniu tak smutnem, iż nowe rozporządzenie będzie dla nich niejaką korzyścią.

Kronika.

(Odczyty popularne) nauk przyrodniczych dla przemysłowców i rękodzielników odbędą się jutro w niedzielę dnia 4. lutego od godziny 4tej do 5tej: O elektryczności, ciąg dalszy (prof. Seweryn Płachetko); — od godziny 5. do 6.: O fabrykacji octu (prof. Tyniecki).

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym.) Ciężkie obrażenia ciała. Wasyl Łyczak, 20 lat liczący, stanu wolnego, obrz. gr. kat. i Wasyl Małaszczyk, 24 lat liczący, żonały obrz. gr. kat. obadwaj z Radwanic w powiecie Wielkie Mosty, którzy w kłótni pobili trzeciego aż do utraty zmysłów, skazani zostali na rozprawie w dn. 30. z. m. zgodnie z wnioskiem prokuratorji państwa, każdy na 6 miesięcy więzienia. (Prezyd. radzca sądu kraj. p. Kolasiński, oskarżyciel zastępca prokuratora państwa p. Buszak).

(Pożar.) W Potoku w powiecie Buczaekim dn. 18. b. m. spaliła się stajnia w klasztorze OO. Dominikanów. Szkoda wynosi 219 złr. Ogień miał być podłożony.

(Morderstwo.) W Sokulcu w powiecie Buczaekim dn. 19. b. m. włościanin Michajło Illadun wracając w Potoka do domu, został w drodze zamordowany. Sprawcy nie zostali jeszcze wykryci.

(Służba dworu cesarskiego) Skład służby, która Najjaśniejszym Państwu towarzyszy do Budy, jest następujący: 15 kamerdynerów, 7 oddźwiernych, 3 strzelców, 30 oficerów, urzędników i sług, 2 gońców gabinetowych, 5 ordonansów, 2 zapowiadaczy nadwornych, 23 lokajów, 50 woźniców, ujeżdźczacy i pomocników; 1 kucharz cesarski, 30 kucharzy i cukierników, 12 pomocników kuchennych i piwicznych, 2 nakrywacze stołu z 20 pomocnikami, 1 pokojowa, 6 kamerdynerek, 1 fryzjer. 1 pokojówka, 1 lektorka. Z c. k. gwardyi 8 oficerów 80 gwardzistów. Ogółem 303 osób.

(Zwiastuny wiosny.) W Pilsen w Czechach schwytano temi dniami chrząszcza. Luty i marzec pokazą, czy nie był on zawczesnym wiosny zwiastunem. Pod Bregesca na wzgórzu ku słońcu zwróconem widziano kwitnące poziomki a nawet i jagody już dojrzałe.

(Dziennik chiński w Londynie.) Liczba dzienników wychodzących w Londynie, pomnożoną została nowowydawanym tamże dziennikiem pod tytułem „Smok latający“. Znany orientalista Summers, profesor w Kings College, bierze tę egzotyczną roślinę pod swoją opiekę. „Smok latający“ wychodzi raz na miesiąc i jest czytany nie tylko przez emigrantów państwa niebieskiego mieszkających w Londynie, lecz dostaje się także do Chin i Japonii.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Posiedzenie ogólnego Zgromadzenia c. k. galie. Towarzystwa gospodarskiego dnia 1. i 2. lutego 1866.

Przewodniczący *Kazimierz hr. Krasicki* zagał posiedzenie dnia 1. lutego w sali ratuszowej około godziny 11ej przed południem. Obecnych członków było 160. Ze strony rządu c. k. radzca Namiestnictwa *Maurycy hr. Dzieduszycki*. Z ogłoszenia rezultatu odbytych na ostatniem posiedzeniu wyborów do komisji mającej przedłożyć projekt reorganizacji Towarzystwa, okazało się, że tylko p. *Piotr Gross* otrzymał absolutną większość głosów. Przystąpiono przeto do powtórnego wyboru jeszcze sześciu członków do tej komisji. Odczytano potem rezultat odbytego przez mianowaną do tego komisję balotowania na nowych członków Towarzystwa. Przybyło w ogóle trzydziestu kilku kandydatów, których wybór został zatwierdzony.

Na wniosek hr. *Russockiego* uchwalono przedsięwziąć już w piątek (2. b. m.) wybory prezesa i wiceprezesa Towarzystwa tudzież komitetu, a to z tego powodu, iż wielu członków przybyłych na krótki czas z prowincyi w razie odroczenia tych wyborów niemogłoby brać w nich udziału. Wniosek p. *Abancourt'a*, ażeby wybory te po przeprowadzeniu reorganizacji Towarzystwa odroczyć do przyszłego ogólnego zgromadzenia, został uchylony.

Wniosek członka komitetu p. *Piotra Wasilewskiego* o podanie ze strony Towarzystwa petycji do Sejmu z przedłożeniem przyczyn upadku gospodarstwa wiejskiego w kraju i z prośbą o wstawienie się reprezentacyi krajowej do Najjaśniejszego Pana, by uchylić raczył przeszkody rozwój rolnictwa w kraju tamujące, odesłany został do sekcji administracyjnej.

Na wniosek p. *Bolesława Augustynowicza* uchwalono upoważnić komitet, ażeby w drodze właściwej wyjednał ułatwienia w transporcie produktów krajowych na wystawę powszechną w Wiedniu w maju r. b. odbyć się mającą.

Członek komitetu p. *Alfred Młocki* przedłożył sprawozdanie komisji o projekcie zaprowadzenia nauki gospodarstwa wiejskiego w szkołach ludowych. Uchwalono przytem projekt ten przedłożyć Sejmowi do uwzględnienia.

Następnie ogłoszono następujący rezultat głosowania na członków komisji mającej się zająć rozpoznaniem projektów reorganizacji Towarzystwa: Głosujących było 151. Absolutną większość głosów otrzymali oprócz wybranego już poprzednio p. *Piotra Grossa*, pp. *Ludwik Skrzyński*, *Floryan Ziemiałkowski*, *Kazimierz Grocholski*, *Dr. Felix Strzelecki*, *Alexander hr. Dzieduszycki* i *Dr. Rajski*.

W końcu przedłożył tymczasowy dyrektor szkoły rolniczej w Dublanach sprawozdanie o stanie i postępach tego zakładu naukowego; poczem wybraną została komisya do sprawdzenia stanu Dublan. Do tej komisji należą pp. hr. *Golejewski*, *Ostaszewski*, *Bobdan*, *Petrowicz* i *Waleryan Czajkowski*.

Nazajutrz (w piątek) posiedzenie poświęcone było wyłącznie wyborom. Przy wyborze Prezesa Towarzystwa głosowało 165 członków. Hrabia *Kazimierz Krasicki* otrzymał 94 głosów, książę *Leon Sapieha* 64, p. *Ludwik Skrzyński* 4 głosy. Nowo obrany Prezes hr. *Kazimierz Krasicki* dziękując za ten dowód uznania oświadczył że przyjmuje ten wybór, jednak tylko aż do przyszłej reorganizacji Towarzystwa. Wice-Prezesem Towarzystwa obrany został bardzo przeważną większością głosów pan *Ludwik Skrzyński*. W końcu odbyło się głosowanie na sześciu członków komitetu. Rezultat ogłoszony będzie na najbliższem posiedzeniu.

Galicyjska kasa oszczędności we Lwowie.

Stan wkładek był z dn. 30. grudnia 1865 . . . 2,898.895 złr. 73 kr.

Od 1. do 31. stycznia 1866:

włożyło 1118 stron . . . 170.021 złr. 69 kr.

zwrócono 1012 stronom . . . 83.043 „ 41 „

Przybyło więc . . . 86.978 złr. 28 kr.

Zatem dnia 31go stycznia 1866 był ogół wkładek . . . 2,985.874 złr. 1 kr.

Z Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Ostatnia poczta.

Buda, 1. lutego. Wczoraj o godzinie 6tej wieczorem była u Jej Mości Cesarzowej wielka recepcya dam, w której brały udział prawie wszystkie damy z arystokracji. Jej Mość Cesarzowa miała białą jedwabną suknię z ogonem i czarnym węgierskim stanikiem, a na głowie koronę brylantową z perłami. Wszyscy obecni byli zachwyceni łaską i pięknnością najdosłojniejszej Monarchini. Jej Ces. Mość rozmawiała z kilkoma damami, mianowicie z trzema hrabinami *Andrassy* i z hrabiną *Karolyi* po węgiersku. Świetność tego zgromadzenia i bogactwo ubiorów nie dadzą się opisać.

Dziś o godzinie 2. przyjmowali Najjaś. Państwo osobno deputacje sejmowe. Jej Mość Cesarzowa wyrzekła ostatnie słowa Swojej odpowiedzi de deputacyi sejmowej z wyrazem tak głębokiego uczucia, że członkowie deputacyi byli aż do łez wzruszeni i przejęci uwielbieniem dla dostojnej władczyni wyszli ze sali tronowej. Potem raczyła Jej Mość Cesarzowa przyjmować deputacje *Pesztn* i *Budy* i przemówić do każdej kilku słów uprzejmych. Pamięć tej uroczystości przechowa się wiecznie w rocznikach historii węgierskiej.

Parыз, 1. lutego. Jak donosi *Patrie*, odszedł do Meksyku 6. batalion legii cudzoziemskiej, przezco czynny stan jej podniesiony został na 7000 ludzi.

Hamburg, 1. lutego. Telegram z *Kielu* donosi: Zebranych tu wczoraj 25 członków stanów holsztyńskich uchwalilo zanieść do Namiestnika petycję o zwołanie stanów.

Bayonna, 31. stycznia. Z *Madrytu* donoszą: Rząd przedłożył Korteżom projekta ustaw przeciw prasie i stowarzyszeniom, które sprawiły złe wrażenie na ludność.

Szanghai, 9. stycznia. Na północy pojawiają się znowu powstańcy. Insurgenci z *Nyanfei* pobili wojsko cesarskie. — *Sir Parker* przybył do *Yokohamy*. — W Japonii panuje wzburzenie z powodu systemu feudalnego.

TEATR.

Dziś (przedst. niem.) „*Die Musketiere der Königin*“, opera komiczna w 3 aktach. Na korzyść śpiewaczki p. *Rózy Caspari*.

Jutro (przedst. polskie.) „*Klementyna Sobieska*“, dramat w 4 aktach przez *W. D.* Po raz pierwszy.

Lwów, 3. lutego.

Wczoraj powtarzano na naszej scenie „*Piosnkę Wujaszka*“, jak zapowiadał afisz „na żądanie“, i rzeczywiście musiało być wielkie żądanie, bo teatr był znowu pełny i ubawiono się doskonale. W ogóle widzimy, że nazwisko szanownego autora tej „*Piosnki*“ staje się coraz silniejszym magnesem dla publiczności; oby tylko obok zabawy wynosiła ona jeszcze inną korzyść z jego utworów. „*Czas*“ nie znając sztuki tej powiada, że nie potrzeba zbytnie się zrażać śliskim dowcipem, byle tylko myśl nie była śliska; my jednak trzymamy się zawsze tej starej loiki, że słowa są objawem myśli.

Przed „*Piosnką Wujaszka*“ grano jeszcze „*Okreźne*“ *Korzeniowskiego*. Któż nie zna tej pięknej, serdecznej i zawsze pożądanej na scenie komedyi? A tą razą sprawiła nam ona tem większą przyjemność, że przedstawienie było piękne i pełne życia, co gło-

